

23. MAI 2025
I BERGEN

PROGRAM

GENERASJON – en aldringsfestival

INNHold

Festivalsjefens hilsen	s. 04
Samarbeid	s. 07
Program	s. 17
TIDEN SOM GÅR	
av Kjersti Annesdatter Skumsvold	s. 45
FEMTI	
av Tormod Haugland	s. 48
Medvirkende	s. 50
Festivalens timeplan	s. 58

KL 09.30–18.00
FESTIVALKAFÉ

Festivalkaféen ligger i Olav H Hauge på Litteraturhuset, og er festivalens hjerte. Her kan du kjøpe deg noe å spise og drikke, orientere deg i programmet, spørre frivillige om hjelp, eller få informasjon om frivilligtilbud i regi av GC Rieber Fondene, Aldring og helse, og Bergen kommune. Det blir også vernis-sage for utstillingen "Sammen i kunsten - mellom generasjoner" i regi av Kode, JOY og Bergen sanitetsforening.

Festivalsjef
Anna Helle-Valle

Produsent
Linda Børnes

Produksjonsleder
Anette Grindheim

Designer
Ingun Redalen White

Design/grafikk/kommunikasjon
Rebecca Marcussen

Web
Erlend Kirkevold / Nasjonalt senter for aldring og helse

Produksjonsteam
Ole Henrik Solheim
Philippe Douce
Øyvind Valderhaug
Trond Mjøs

Ressursteam
Marie Amdam
Charlotte Myrbråthen
Kristine Thorsen
Trygve Sætre Stabrum
Håkon Matti Skrede

Takk til Nasjonalt senter for aldring og helse, GC Rieber Fondene, Bergen kommune og alle våre samarbeidspartnere!

23. MAI 2025 I BERGEN

Årets festival foregår på Litteraturhuset, Bergen Offentlige Bibliotek, Korskirken, Festallmenningen, Bergen Kaffebrenneri og Bergen Camping. Se oversikt bakerst i programmet!

Foto: Elvind Senneseth

Velkommen til en helt vanlig, uvanlig festival!

Da vi arrangerte Generasjon – en aldringsfestival for første gang i fjor, var vi usikre på om noen kom til å komme. Feiring av at vi blir gamle og skrøpelige? Er dette en demensfestival, eller kanskje en samling pensjonistaktiviteter?

Fordommer mot aldring, sykeliggjøring og aldringsstereotyper er godt integrert i samfunnet vårt. Gleden var stor da vi kunne telle over 1200 publikummere, betydelig oppmerksomhet i media, og på toppen: tildeling av Norsk Publikumsutviklings *Brobyggerpris* for 2024.

Dette er altså en festival du ikke vil gå glipp av! Og hva setter vi fokus på i år? Vi utforsker skikkelsen som er så grunnleggende tilstede i samfunnet vårt, at vi ikke ser ham for bare trær: den aldrende mannen. Hvem er han?

Er han hvit, kristen og heterofil? Eller er han kanskje ikke så kristen lenger? Og har han ikke fått litt mer farge og smak? Kanskje er han til og med litt mindre heterofil i 2025? Blir han fortsatt, uansett seksuell orientering, stille i møte med homohets, latterliggjøring av omsorgsfull atferd og avvisning av sårbarhet?

Er det derfor vi mangler så mange menn i omsorgsykker? Er det derfor flere eldre menn går inn igjen i skapet i møtet med eldreomsorgen? Den selvstendige, aldrende mannen ber fortsatt i liten grad om hjelp. Er det derfor enslige menn over 80 ligger på selvmordstoppen?

Jeg har møtt mange menn gjennom mitt snart 43-årige liv. Jeg vet at den aldrende mannen ikke er en flat karakter. I kunsten folder mannen seg ut i de mest uttrykksfulle og følsomme vendinger. I nabolaget, på jobben og i familieselskaper går han fortsatt i bukse og jakke, og virker selvstendig og trygg.

Hva er det ved den aldrende mannen vi ikke ser og derfor ikke forstår?

På årets festival ønsker vi både å feire og forstå mannen på hans ferd gjennom livet. Kanskje svetter du med ham i badstuen på Bergen Kaffebrenneri eller på morgenrave i Korskirken? Kan du høre ham synge på Festalmenningen, jam, eller konsert? Føler han seg som en helt vanlig, uvanlig mann i et omsorgsfullt nabolag? Og er han i så fall god til å ta vare på vennene sine?

Kanskje ser du ikke den aldrende mannen, selv om han står rett ved siden av deg. Våre mesterklasser gir deg innganger til samtale og nærvær. Kvinner har i flere mannsaldre kjempet solidarisk for hverandre på tvers av generasjoner. I forberedelsen til årets festival, har jeg lurt på hvorfor menn i så liten grad gjør det samme.

Vi har valgt et tema som både utfordrer og beriker den aldrende mannens plass i det norske samfunnet. Jeg er sikker på at solidaritet på tvers av kjønn og alder for det sårbare og gode i mennesket, er den eneste farbare vei inn i en usikker fremtid. Den aldrende mannen fortjener vår nysgjerrighet og solidaritet. Vi gleder oss til å feire med deg!

Anna Helle-Valle,
Festivalsjef

OLA GRØNN-HAGEN

81 år gamle Ola Grønn-Hagen slakker ikke av på tempoet. Den ene uka farter han rundt i Sovjetistan, den neste jakter han elg. Og så bærer det av sted til Malawi. Der har Ola som pensjonist bidratt til 300 nye eller oppgraderte klasserom og gravd brønner som gir 150 000 mennesker rent vann. Vel hjemme rekker han knapt å skifte, før turen går til Oslo og en mottakelse på Det kongelige slott.

Les historien om Ola på aarringer.no

Hvordan bidrar våre partnere til menns aldring?

NASJONALT SENTER FOR ALDRING OG HELSE

Vi har lenge hatt stort fokus på kvinners helse. Samtidig trenger vi også mer oppmerksomhet rundt menns helse. Nasjonalt senter for aldring og helse jobber spesielt med helseutfordringer blant eldre, uansett kjønn. Gjennom Generasjon – en aldringsfestival i Bergen i 2025 vil vi bidra til økt kunnskap om Eldres helse, med ekstra vekt på utfordringer som særlig rammer menn.

KARI MIDTBØ KRISTIANSEN,

Daglig leder

GC RIEBER FONDENE

GC Rieber Fondene ønsker gjennom sitt virke å medvirke til løsninger av de store samfunnsmessige utfordringene vi står overfor. Seniorgruppen som snart utgjør ca 1/3 av Norges befolkning kan være en stor ressurs for samfunnet. Vi ønsker å etablere en boform som gir seniorgruppen mulighet til å leve gode liv der man er sosialt, fysisk og mentalt aktiv, og får bruke de ressursene som finnes i hver enkelt.

BJART NYGAARD

Styreleder

BERGEN KOMMUNE

Det er viktig med gode møtearenaer og å fortsette å oppfordre menn til å delta på aktiviteter. Bergen kommune vil legge til rette for å gjøre enda mer av dette, sammen med frivilligheten, ideelle og andre aktører.

MARTE JOAN MONSTAD (FRP)

Byråd for eldre, helse og omsorg

BERGEN KOMMUNE

Vi som samfunn skal ta vare på våre eldre, det er en plikt og et ansvar jeg setter veldig høyt. Ikke minst skal de eldre få bedre lokalprodusert mat, og kantinene på sykehjemmene skal være møteplasser for nærsamfunnet.

REIDAR DIGRANES (SP)

Byråd for næring, kultur og idrett

POLYFON KUNNSKAPSKLYNGE FOR MUSIKKTERAPI

Musikk er en mulighet både for egenomsorg og gjensidig omsorg, og minner oss om at omsorg også kan være forfriskende. Kunnskapsklynga Polyfon setter stor pris på å være en av aldringsfestivalen *Generasjons* partnere, nettopp fordi det tenkes og handles på tvers.

BRYNJULF STIGE

Leder

UNIVERSITETET I BERGEN

Ved UiB forsker vi på fysisk, psykisk og sosial helse for at alle menn skal få en bedre alderdom. Vi er glade for å kunne bidra til nye perspektiver for dette viktige arbeidet.

MARGARETH HAGEN

Rektor

ALREK HELSEKLYNGE

Alrek helseklynge skaper kunnskap og samhandling for bedre løsninger. Kunnskap og samhandling er avgjørende for å sikre at tiltak som skal fremme helsen til menn i alle aldre, faktisk virker etter hensikt.

BERIT ANGELSKÅR

Klyngeleder

NKS OLAVIKEN

Vi vil bidra til en alderdom der menn får beholde god livskvalitet og psykisk helse. Vi ønsker å skape god og trygg behandling for en generasjon menn som ikke alltid er opplært til å søke sosial støtte når de har det vanskelig, og som kan oppleve profesjonell hjelp som noe fremmed.

SINDRE ANGELTVEDT

Direktør

KIRKENS BYMISJON

Menns identitet er ofte sterkt knyttet til aktiv deltakelse i arbeidslivet og følelsen av å være nyttig. I Kirkens Bymisjon er *frivillighet* et godt utgangspunkt for å kjenne mestring og føle seg nyttig, og dermed styrke selvtilliten og selvbildet. I Korskirken er døren åpen og terskelen lav inn til et miljø og felleskap av mennesker uavhengig av kultur og livssyn, funksjonsvariasjoner eller hvor man er i livet.

KRISTINE MOSKVIL THORSEN

Seksjonsleder, region Vest

BROTHERS

Ensomhet blant eldre er dessverre ikke noe nytt. Vår organisasjon ønsker å styrke relasjoner blant menn, og heie frem nære, sunne vennskap, noe som alle trenger. Vi jobber for et mer nyansert bilde av hva det vil si å være mann, der det er rom for både å være robust og sårbar.

KIM EVENSEN

Daglig leder og grunnleggar

BERGEN SANITETSFORENING

Bergen sanitetsforening jobber for bedre psykisk helse og livsmestring gjennom alderdommen, og vårt viktigste verktøy er sosiale og faglige møteplasser der en er velkommen enten som deltaker eller frivillig. Vi ønsker ressursene og kompetansen til eldre menn ekstra varmt velkommen hos oss.

RONJA TROLIE

Daglig leder

SENTERET FOR ET ALDERSVENNLIG NORGE

Det er flere kvinner enn menn som har lagt en plan eller har gjort seg noen tanker om det sosiale livet som eldre, viser Helsepolitisk barometer. Jeg mistenker at menn i større grad bygger det sosiale nettverket på jobb. Når kollegene blir borte, er vennene enda viktigere. Vennskap må vannes. Ensomhet er farligere enn å røyke. Noen trenger mange, andre trenger få, men alle trenger noen.

WENCHE HALSEN

Leder

BERGEN KAFFEBRENNERI

I badstuen på Bergen kaffebrenneri er det sosialt og lett å komme i prat med andre. Etterpå står kaffen klar inne i kaffebaren vår.

CARL EUGEN JOHANNESSEN

Eier

RISE AND RAVE

Rise and Rave er et inkluderende fellesskap på tvers av generasjoner som gjennom dans og rytme fremmer fysisk og mental helse.

JARKO TIJSSEN

Gründer

ADVOKATFORENINGENS MENNESKERETTIGHETSUTVALG

Advokatforeningens menneskerettighetsutvalg har det siste året løftet temaet eldres menneskerettigheter på alle forum vi deltar i. Med økt fokus på eldres menneskerettigheter, sikrer vi en bedre og mer verdig alderdom for menn, og vi synliggjør at eldre må behandles som en ressurs og ikke bare som en byrde.

MERETE SMITH

Generalsekretær

VARMERE VÅTERE VILLERE

Vi må ta noen tøffe valg i dag – for å forhindre at fremtidige generasjoner overtar en ødelagt verden. Eldre menn kan være viktige ressurser inn i dette arbeidet med kunnskap og engasjement for sine etterkommere.

VILDE BLOMHOFF PEDERSEN

Festivalsjef og redaktør

NORTHING

Northing ønsker å utvikle programmer som er interessante og engasjerende for alle aldersgrupper og bakgrunner – inkludert eldre menn. Vi vil samarbeide med institusjoner og initiativer som har fokus på eldre generasjoner, for å kunne formidle vårt innhold til denne målgruppen.

BEN WENHOU YU

Daglig leder

MHHRI

Mange menn bærer på erfaringer med seksuelle overgrep i stillhet, og i møte med aldring kan senreaksjonene bli sterke. Ved å øke kompetansen om dette i helse- og omsorgstjenestene, gir vi rom for hva det vil si å være en aldrende mann, med erfaringer knyttet til migrasjon, traumer og andre belastninger som har preget livsløpet.

ELISABETH NG LANGDAL

Direktør

LITTERATURHUSET I BERGEN

Ensomhet blant eldre, både menn og kvinner, er et samfunnsproblem. Å lese kan gjøre deg mindre ensom, og å gi rom for fysiske møter og refleksjon rundt litteratur, er noe av kjernevirksomheten til Litteraturhuset i Bergen.

HJØRDIS LOSNEDAHL

Daglig leder

REFORM

Vi glemmer altfor ofte menn som del av likestillingen. Blir du glemt, blir du ensom. Reform står i guttas hjørne, uansett alder.

ARE SAASTAD

Daglig leder

VERDIGHETSENTERET

Gjennom kompetanseheving, veiledning og kunnskapsformidling støtter Verdighetsenteret både frivillig og kommunal sektor i å utvikle inkluderende tiltak for eldre menn. Ved å fremme fleksible og lavterskel møteplasser, styrker vi mulighetene for sosial tilhørighet og livskvalitet for eldre menn som ellers står i fare for å falle utenfor.

SILJE BEIKEMO

Daglig leder

BERGEN BORGERSCENE

Bergen Borgerscene lager profesjonelt teater basert på vanlige mennesker sine historier. Historiefortelling er en viktig del av vår kulturarv, og et redskap for å forstå det samfunnet vi lever i. På våre fortellerverksted møtes unge og eldre, menn og kvinner, og de siste årene har vi hatt et særlig fokus på å få menn til å fortelle. Vi skaper fellesskap, rom for generasjonssamtaler og nye vennskap.

VIBEKE FLESLAND HAVRE

Kunstnerisk leder

FESTSPILLENE I BERGEN

Festspillene i Bergen skal være en inkluderende kulturarena der mennesker i alle aldre finner fellesskap, inspirasjon og livsglede. Gjennom sterke kunstneriske opplevelser og sosial deltakelse ønsker Festspillene å bidra til en meningsfull og helsefremmende alderdom. Vi vil skape rom for tilhørighet, nysgjerrighet og nye begynnelse – også i livets senere kapitler.

LARS PETTER HAGEN

Direktør

PSYKOLOGFORENINGEN

Et klassisk maskulint ideal er selvhjelpenhet, og aldrig kan utfordre det. Menn har også behov for fellesskap og støtte, og det ønsker Psykologforeningen å bidra til større aksept for.

HÅKON KONGSRUD SKARD

President

LIKESTILLINGS- OG DISKRIMINERINGSOMBUDET

Vi trenger mer kunnskap om menns alderdom, men jeg tror veien til en god alderdom for menn starter i ganske ung alder. Menn trenger trygge, gode vennskap, og mannrollen oppleves fortsatt som ganske så trang. Vi må jobbe for et bedre psykisk helsetilbud for menn, og en mannrolle der åpenhet om egen sårbarhet, og ensomhet, faktisk er en styrke.

BJØRN ERIK THON

Likestillings- og diskrimineringsombud

DEN NATIONALE SCENE

Teateret er ein møteplass og eit unikt erfaringsrom. Her delar vi historier som løftar fram ulike perspektiv, livserfaringar – og mannroller. Teateropplevingar utvidar forståinga av oss sjølv og andre, utfordrar og styrker sjølvkjensla og fellesskap.

SOLRUN TOFT IVERSEN

Teatersjef

KINN KOMMUNE

Vest i havet med vakker natur er det godt å leve. Trivsel og meining er høg i befolkninga. Likevel må vi kvar dag arbeide for opne, inkluderande samfunn som ser enkeltmenneske og dei ulike fasane i livet ein er i. Dei fleste av oss er av og til sjenerte og sosialt ukomfortable. Dette opplever vi heile livet og ikkje minst når alderdommen kjem. Trygge rom og møter er avgjerande, der vi møter menneske med respekt og toleranse uansett livets faser.

BENGT SOLHEIM-OLSEN

Ordfører

JIRI NOVY

Jiri Novy er en av stadig flere eldre i Norge med flyktningebakgrunn. Han og kjæresten Bozena var på ferie i Tyskland da grensene til hjemlandet Tsjekkia brått ble stengt. – Hadde vi visst at det skulle gå 30 år før vi kunne vende tilbake til familien, hadde vi kanskje ikke reist. Hvem kunne ane det, sier 100-åringen, som 65 år etter å ha fått sitt visum til Norge fortsatt «regner meg som tsjekkisk i grunnen». – Men jeg hører mere til i Norge nå.

Les historien om Jiri på aarringer.no

PROGRAM

07.00–09.00 → Korskirken

FEIRING

Morgenrave i Korskirken

Vårt første samarbeid med Rise&Rave, nemlig *Rave for Parkinsons* fikk mye oppmerksomhet av publikum og presse. Forskning på Parkinsons sykdom ved Universitetet i Bergen viser at en tydelig rytme kan hjelpe personer med denne sykdommen å sette i gang bevegelser. Og hvilken kulturarena tilbyr en tydelig rytme om ikke ravemiljøet? Dette arrangementet er en påminner om at rytme gjør noe grunnleggende med kropp og funksjon, og at morgenrave er for alle! Er det lenge siden du har vært i kirken eller på rave? Slå to fluer i ett smekk med Generasjons *Morgenrave i Korskirken*.

MØRK (1987)

RICHARD BLANCO (1984)

I samarbeid med Rise&Rave og Kirkens Bymisjon

07.00–10.00 → Bergen Kaffebrenneri / Møhlenpris

FEIRING

Morgenbadstue og kaffe

Hvorfor ikke starte dagen med badstue og kaffe? Generasjonsfestivalen inviterer til urban festivaloppvarming på Møhlenpris, med mulighet for å kjøle seg i stampen eller hoppe i havet. I badstuen på Bergen kaffebrenneri er det sosialt og lett å komme i prat med andre. Etterpå står kaffen klar inne i kaffebaren!

I samarbeid med Bergen Kaffebrenneri

10.00–10.50 → Auditoriet / Litteraturhuset

FEIRING

OFFISIELL ÅPNING OG FESTIVALFOREDRAG

Generasjon 2025 løfter menns aldring inn i søkelyset. Vi setter rammen for dagens festival med poesi, teater og musikalske innslag. Årets festivalforedrag er ved Geir Selbæk, forsknings-sjef i Nasjonalt senter for aldring og helse.

ANNA HELLE-VALLE (1982)

AUGUST SELNES (1999)

LOUISE ENGESETH (2000)

ODDBJØRN HESJEVOLD (1950)

LASSE KOLSRUD (1959)

KARI MIDTBØ KRISTIANSEN (1968)

BJART NYGAARD (1948)

REIDAR DIGRANES (1999)

GEIR SELBÆK (1963)

I samarbeid med Kirkens Bymisjon, Den Nationale Scene, Nasjonalt senter for aldring og helse, Bergen Nasjonale Opera, GC Rieber Fondene og Bergen kommune

FEIRING & SAMTALE

Ola - en helt vanlig, uvanlig fyr

Hvordan er det å eldes med en utviklingshemming? Få med deg denne prisbelønte dokumentaren om Ola – en helt vanlig, uvanlig fyr. Likestillings- og diskrimineringsombud Bjørn Erik Thon og Lene Kristiansen, spesialrådgiver fra Aldring og helse, møtes til samtale etter filmen.

Om filmen:

Ola er 30 år og bor sammen med mange ulike mennesker i landsbyen Vidaråsen. Her lever de i roligere tempo, og det lille samfunnet er tuftet på inkludering, forståelse og respekt. Ola er en engasjert, ærlig og morsom fyr. Han har en lett utviklingshemming og snakker åpent om dette, men lurar på om folk først og fremst ser på ham som en person med en diagnose? Når Ola mister en viktig brikke i livet sitt, reflekterer han over tilværelsen og hvordan han kan bli mer selvstendig. Dette er et nært og ærlig portrett om likeverd og tilhørighet, som bidrar til å bryte ned skillet mellom «oss» og «dem».

BJØRN ERIK THON (1964)

LENE KRISTIANSEN (1976)

I samarbeid med Likestillings- og diskrimineringsombudet, Bergen kommune, Nasjonalt senter for aldring og helse og Euforia film

SAMTALE

Barndom og alderdom

Begynnelsen og slutten på livet; har barndommen og alderdommen noe til felles? Forfatter av *Før de forsvinner – et forsøk på å forstå hva barn er*, Birger Emanuelson, møter forfatter av *Gammel – tanker om å aldres*, Kjersti Ericsson, til en samtale om livsløpet og hva aldring egentlig er. Samtalen ledes av Eivind Riise Hauge.

BIRGER EMANUELSEN (1982)

KJERSTI ERICSSON (1944)

EIVIND RIISE HAUGE (1980)

MESTERKLASSE

Hvordan holde på håpet og hverdagsgleden?

Jinhua Liu kom fra Beijing til Norge som politisk flyktning. Han var journalist, og har jobbet som elektroingeniør og restauranteier i Bergen. Liu ble kåret til *Årets hverdagshelt* i BT i 2022 etter at han på eget initiativ brukte ti år på å bygge en tursti fra Birkelundstoppen oppover Nattlandsfjellet. Hans positivitet og utholdenhet er fokus i denne mesterklassen, som holdes sammen med Ben Yu fra Northing.

JINHUA LIU (1953)
BEN YU (1981)

I samarbeid med Northing

SAMTALE

Fra ord til handling - menneskerettigheter for eldre

Hvordan står det til med eldre menneskers rettigheter? Hva skal til for å sikre at eldre, enten de bor hjemme eller på institusjon, får sine rettigheter oppfylt? Constance Holm fra Advokatforeningens menneskerettighetsutvalg, Kristina Skogseth fra NKS Olaviken alderspsykiatriske sykehus, og Reidar Hjermann fra Psykologforeningens menneskerettighetsutvalg tar tverrfaglig status på eldrefeltet. Samtalen ledes av Camilla Liby Clausen fra Bergen kommune.

CONSTANCE HOLM (1989)
KRISTINA SKOGSETH (1980)
REIDAR HJERMANN (1969)
CAMILLA LIBY CLAUSEN (1974)

I samarbeid med Advokatforeningen, Norsk psykologforening, NKS Olaviken og Bergen kommune

MESTERKLASSE

Hvordan forebygge selvmord hos eldre menn?

Rita Småvik fra Regionalt senter for vold og traumatisk stress (RVTS) Midt deler råd fra en ny handlingsplan for å forebygge selvmord og selvskading. I denne mesterklassen vil det være fokus på det eksistensielle og på hvordan man kan møte den situasjonen man faktisk står i. Du vil få praktiske øvelser underveis som kan være nyttige for deg selv og i møte med personer med selvmordsrisiko.

RITA SMÅVIK (1964)

I samarbeid med RVTS Midt og LEVE

FEIRING

Generasjonssang på Festallmenningen

Håkon Matti Skrede, Herborg Kråkevik og Gabriel Fliflet samler sangglade barn og eldre til Generasjonssang på Festallmenningen. Her kan du både lytte og synge med! Generasjonskoret består av Møhlenpris skolekor – som ble etablert etter fjorårets festival – og blandakoret KORFUH. Det vil også bli hilsen fra Are Saastad fra Reform, Festspill-direktør Lars Petter Hagen og vår egen festivalsjef Anna Helle-Valle.

HERBORG KRÅKEVIK (1973)

GABRIEL FLIFLET (1958)

HÅKON MATTI SKREDE (1975)

LARS PETTER HAGEN (1975)

ANNA HELLE-VALLE (1982)

JORUNN BAKKE NYDAL (1970)

ARE SAASTAD (1959)

I samarbeid med Festspillene i Bergen og Bergen Nasjonale Opera

MESTERKLASSE

Hvordan hjelpe menn som lever med overgrepserfaringer?

Flere yngre og eldre menn har opplevd seksuelle overgrep, men står gjerne veldig alene med sine erfaringer. Hvordan kan vi som hjelpere bli bedre til å avdekke og støtte gutter og menn som har vært utsatt for seksuelle overgrep? Psykolog og menneskerettighetsforkjemper Nora Sveaass, og direktør for Mental Health and Human Rights Info (MHHRI) Elisabeth Langdal, gir deg både kunnskap og konkrete verktøy i denne mesterklassen.

NORA SVEAASS (1949)
ELISABETH NG LANGDAL (1966)

I samarbeid med MHHRI

SAMTALE

Mindreverdighetskompleks og stormannsgalskap - den vestnorske mannen

Hvem er egentlig den vestnorske mannen? Hvor kommer han fra og hvor skal han? Journalist og nyhetsanker i TV2 Arill Riise og Mathias Fischer i Initiativ Vest representerer to ulike generasjoner når de møtes for å undersøke nærmere hva som kjennetegner den vestnorske mannen.

ARILL RIISE (1958)
MATHIAS FISCHER (1993)

SAMTALE

Bergen – en aldringsvennlig by?

Er Bergen en god by å leve i, hele livet gjennom? Er det en inkluderende by for noen, men ikke for andre? Hvordan kan vi skape en aldringsvennlig by, og finnes det gode eksempler vi kan bygge på? Wenche Halsen fra Senteret for et aldersvennlig Norge, Kari Midtbø Kristiansen fra Nasjonalt senter for aldring og helse, og Bjart Nygaard fra GC Rieber Fondene møter byråd for barnevern, sosiale tjenester og mangfold Charlotte Spurkeland i denne fremtidsrettede samtalen om Bergen. Samtalen innledes av Thiago Hérick de Sá som leder Verdens helseorganisasjons globale nettverk for aldersvennlige byer og samfunn.

WENCHE HALSEN (1957)
KARI MIDTBØ KRISTIANSEN (1968)
BJART NYGAARD (1948)
CHARLOTTE SPURKELAND (1987)
THIAGO HÉRICK DE SÁ (1982)

I samarbeid med Senteret for et aldersvennlig Norge, Nasjonalt senter for aldring og helse, GC Rieber Fondene og Bergen kommune

FEIRING

Jam i Korskirken

Jam-en i Korskirken er en anledning til å synge og spille sammen med andre. Hver uke inviterer Tarjei, Jon Magne og Trygve til samspill i en trygg setting med lav terskel, og festivalen er en god anledning til å bli kjent med dette tilbudet. Musikalsk samspill minner oss om hvor vi kommer fra, og kan skape god kontakt på tvers av religiøs og kulturell bakgrunn, sosialt ståsted, alder og roller. Under festivalen får jam-en besøk av Demenskor Vest. Du kan møte opp med eller uten instrument, så lenge du ikke glemmer din åpenhet for andre mennesker og interesse for musikk!

TARJEI REKSTEN-LAASTAD (1994)
JON MAGNE KARLSEN MANGERØY (1983)
TRYGVE SÆTHRE STABRUN (1969)
SOLGUNNE KNARDAL (1973)

I samarbeid med Kirkens Bymisjon og NKS Olaviken

MESTERKLASSE

«Hun er for gammel til å ha noe å komme med»

Hvem er jeg når jeg er gammel og blir møtt med fordommer? Hva skjer med min selvfølelse og fungering? Personsentrert omsorg er en satsning innen eldreomsorg, men det er ikke ofte vi får anledning til å høre direkte fra de eldre. Den pensjonerte psykologen Eva Axelsen gir deg muligheten til å forstå Eldres møter med fordommer og stereotyper slik det faktisk oppleves. Axelsen etterlyser retten til å være seg selv hele livet og ønsker ny forståelse av de eldre.

EVA AXELSEN (1940)

SAMTALE

Hvordan ble mannen det svake kjønn?

Unge gutter sliter på skolen, og unge menn har vansker med å komme inn i arbeidslivet, finne seg en partner, få barn og tar oftere selvmord enn unge damer. Eldre menn har en overdødelighet når de mister partneren sin. Hvordan ble mannen det svake kjønn? Forskningssjef Geir Selbæk møter Ligestillings- og diskrimineringsombud Bjørn Erik Thon og filosof og psykolog Ole Jacob Madsen til refleksjon rundt mannens rolle og posisjon i samfunnet.

BJØRN ERIK THON (1964)

OLE JACOB MADSEN (1978)

GEIR SELBÆK (1963)

I samarbeid med Ligestillings- og diskrimineringsombudet, Universitetet i Oslo og Nasjonalt senter for aldring og helse

SAMTALE

Hvor ble det av gutta?

Menns vennskap i voksen alder

Hvordan og hvorfor er vennskap viktig gjennom livet? Hva betyr venner hvis man blir syk? Hvordan kan vi realisere ressursene som ligger i et mannlig fellesskap? Kim Evensen fra organisasjonen Brothers, Are Saastad fra Reform – ressursenter for menn, og musikkterapeut Kristi Stedje fra Norges Musikkhøyskole snakker om menns vennskap som ressurs gjennom livet.

KIM EVENSEN (1992)
ARE SAASTAD (1959)
KRISTI STEDJE (1982)

I samarbeid med Brothers, Reform og Norges Musikkhøyskole

MESTERKLASSE

Eldre menn og musikk som ressurs

Hvordan kan musikk få eldre menn i tale? Mange eldre menn har høy terskel for å gjøre seg sårbare eller snakke om følelser. Musikkterapeut Katarina Lindblad har doktorgrad på musikkgrupper for eldre menn, og deler sine refleksjoner og konkrete tips for ressursorienterte tilnærminger til viktige samtaler.

KATARINA LINDBLAD (1961)

I samarbeid med NTNU

FEIRING

Sammen i kunsten – mellom generasjoner

Vi inviterer til pop-up-vernissage med JOY, Kode og Bergen Sanitetsforening i Festivalkafeen på Litteraturhuset!

Se hvordan to generasjoner har omformet gamle bøker til ny visuell kunst. Faglig leder Hanne Jones og prosjektkoordinator Rachana Aryal fra Bergen Sanitetsforening ledet kunstverlstedene hvor kurator for Livsløpsprogrammet Eli Okkenhaug og verkstedsansvarlig og formidler Solveig Sumire Sandvik fra Kode sto for det kunstneriske innholdet.

EIRIK FLUGE (1971)
TORBJØRN HOPE (1996)
TORHILD JACOBSEN (1954)

I samarbeid med Kode, JOY og Bergen sanitetsforening

SAMTALE

Er framtiden i våre hender? Klimakampen i et aldringsperspektiv

Gjennom klimakrisen blir vi konfrontert med våre holdninger og handlinger. Hva tenker de eldre og de yngre om klimakrisen og hva er de villige til å gjøre? Professor emerita ved Universitetet i Bergen, Kjersti Fløttum, og Hartvig Munthe-Kaas fra Framtiden i våre hender utforsker både konflikt og fellesskap mellom generasjonene. Samtalen ledes av Emil Perron.

KJERSTI FLØTTUM (1953)
HARTVIG MUNTHE-KAAS (1954)
EMIL PERRON (1990)

I samarbeid med Varmere Våtere Villere, Framtiden i våre hender og Universitetet i Bergen

MESTERKLASSE

Hvordan dø hjemme?

De fleste som blir spurt, sier de vil dø hjemme. Hvorfor er da Norge på jumboplass i Europa når det kommer til hjemmedød? Hva må man kunne og hvordan kan man legge til rette for å få avslutte livet i sitt eget hjem? Få med deg denne unike mesterklassen med tidligere seksjonsoverlege på Sunniva avdeling for lindrende behandling på Haraldsplass, nå faglig leder for Verdighetsenteret, Sebastian von Hofacker.

SEBASTIAN VON HOFACKER (1964)

I samarbeid med Verdighetsenteret

SAMTALE

Hva skjer når erfaring møter fremtid?

Seniorkompetanse er en gullgrube for næringslivet, men blir den utnyttet godt nok? Hvilken rolle spiller erfarne medarbeidere i dagens arbeidsmarked, og hvordan kan vi legge til rette for at eldre arbeidstakere fortsetter å bidra og utvikle seg sammen med bedriftene? I samtalen møter vi bedriftene Lifecare ved Joachim Holter og Tide ved Ingeborg Morken, i tillegg til Jon Fjeldstad fra Kunnskapssenter for lengre arbeidsliv. Samtalen ledes av næringspolitisk rådgiver Ann-Kristin Kristoffersen fra Bergen Næringsråd.

ANN-KRISTIN KRISTOFFERSEN (1974)
INGEBORG MORKEN (1978)
JOACHIM HOLTER (1976)
JON FJELDSTAD (1965)

I samarbeid med Bergen Næringsråd

FEIRING

Festkonsert i Korskirken

Hvilken musikk hørte foreldene dine på? Hva er lyden av din barndom? Og hvilke sanger kan vi høre igjen og igjen gjennom et langt liv? Årets festivalkonsert er en gave fra Spaserstokk-programmet til Bergen kommune med bidrag fra blandakoret Sangglede fra Florø i Kinn kommune. I tillegg blir det vakker sang med unge talenter fra Bergen Nasjonale Opera.

LASSE ØKLAND (1995)
LOUISE ENGESETH (2000)
SIGURD MELVÆR ØGAARD (1978)
VIDAR ELDHOLM (1973)
MARIANNE JUVIK SÆBØ (1966)
ELISABETH VANNEBO (1966)
JORUNN BAKKE NYDAL (1970)

I samarbeid med Bergen kommune, Kinn kommune, Bergen Nasjonale Opera og Kirkens Bymisjon

MESTERKLASSE

Hvordan stå i krise?

Hvordan takler du livskriser og andre kriser etterhvert som du blir eldre? Skiller eldre seg fra yngre i møte med store livsutfordringer, katastrofe og krig? Noen opplever det som en krise i seg selv å bli eldre, mens andre slettes ikke gjør det. Spesialist i klinisk psykologi og daglig leder for Senter for krisepsykologi, Unni Heltne, deler eksempler på god krisehåndtering.

UNNI HELTNE (1959)

I samarbeid med Universitetet i Bergen

SAMTALE

Årringer LIVE: Kontreadmiral Egil Jørgen Eikanger

Hva tenker en 92 år gammel kontreadmiral og tidligere etterretningssjef om tiden vi lever i? Hvilke erfaringer fra et langt liv i fredens tjeneste kan være viktig å lytte til i dag? Intervjuserien Årringer løfter frem eldres historier, ressurser og utfordringer under mottoet: Hvem er dagens eldre og hva kan vi lære av dem? Ledet av Hilde Klepppestø.

EGIL JØRGEN EIKANGER (1933)
HILDE KLEPPESTØ (1973)

I samarbeid med Nasjonalt senter for aldring og helse og Verdighetsenteret

SAMTALE

Om Munch og menn - Fortellerverksted

Har du opplevd at livet ditt plutselig blir snudd på hodet, eller har du våknet opp en dag og innsett at livet ikke ble helt som du hadde tenkt? For vår mest kjente kunstner, Edvard Munch, var angst, død og kjærlighet store tema som har stadig vendte tilbake til og prøvde å fange i sine malerier. Hvordan kan Munchs kunst åpne for samtaler om livshendelser som endrer oss, og som gir oss mulighet til å se livet fra nye vinkler. Sammen med krigsveteran Paul Smines og psykologspesialist Nicholas Carr setter vi ord på tema vi sjelden snakker om. Verkstedet ledes av Vibeke Flesland Havre med faglig bidrag fra kurator ved Kode Eli Okkenhaug.

ELI OKKENHAUG (1965)
NICHOLAS CARR (1955)
PAUL SMINES (1967)
VIBEKE FLESLAND HAVRE (1974)

I samarbeid med Kode og Bergen Borgerscene

18.00–19.00 → Alver / Litteraturhuset i Bergen

MESTERKLASSE

Omsorgssang

Hvordan kan sang og musikk styrke parrelasjonen når den ene har demens? Hvordan kan du fremme helse gjennom sang? En av Norges mest erfarne og kunnskapsrike musikkterapeuter på demensfeltet, Kristi Stedje, gir deg som lever eller jobber med personer med demens en innføring i omsorgssang.

KRISTI STEDJE (1982)

I samarbeid med Norges Musikkhøyskole.

19.00–21.00 → Korskirken

FEIRING

Festivalmiddag i Korskirken

Sammen med Bergens egen Michelin-kokk Christopher Haatuft, inviterer vi til varm buffet i Korskirken. Festivalmiddagen er en anledning til å samles på tvers av roller og erfaring, og nyte et godt måltid etter en dag med mange inntrykk. Kanskje får du anledning til å komme nærmere noen du bare har sett på avstand?

CHRISTOPHER HAATUFT (1980)

FILIP KREMNER (2001)

I samarbeid med Kirkens Bymisjon og Spildegarden

SAMTALE & FEIRING

Ivaretakende fellesskap - kan kunst og design fremme omsorg, kontakt og tilhørighet?

Samfunnet vårt eldes, og behovet for omsorgsfulle nabolag har aldri vært tydeligere. Men hvordan ser et slik fellesskap ut i praksis? Denne samtalen bringer sammen nytenkende fagfolk fra kunst, design og kulturstrategi for å utforske hvordan empati, samhold og gjensidig støtte kan veves inn i hverdagslivet vårt. Kan ideen om ivaretakende fellesskap utløse en mer inkluderende, motstandsdyktig og menneskesentrert urban fremtid? Samtalen er på engelsk.

Etter samtale feirer vi boklansering av *Greymatter Vestlandet*, med bobler i glasset, levende musikk og etterfest for alle som har vært på Generasjonsfestivalen!

TINA KM SINCLAIR (1964) **AMY VAN DEN HOOVEN (1992)**
EAMON O'KANE (1974) **ELIDA MOSQUERA (1982)**
CHRISTIAN PAGH (1975) **JÉRÔME PICARD (1985)**

Som en markering av Skrivekunstakademiets 40-årsjubileum, har Generasjon fått to fremtredende forfatterstemmer til å skrive om menns aldring. Nyt disse skredderskrevne tekstene fra Kjersti Annesdatter Skomsvold og Tormod Haugland! Takk til Skrivekunstakademiet for dette samarbeidet og gratulerer med jubileum!

TIDEN SOM GÅR

AV KJERSTI ANNESDATTER SKOMSVOLD

Jeg husker første gang jeg forstod at jeg skal miste alt. Jeg kostet gulvet på kjøkkenet slik mora mi hadde bedt meg om, og lot som om bladene som hadde føket inn med vinden var dyra mine, det var både kuer og hester og sauer. Idet jeg feide dem vekk, skjønte jeg at akkurat dette øyeblikket aldri ville komme tilbake. Selv om jeg etterliknet handlingen, la bladene tilbake og så feide på nytt, var øyeblikket borte for meg. Og det var ikke det at det var så spesielt lystbetont å feie, at jeg skulle ønske jeg kunne holde fast i øyeblikket, men tanken på at det var borte for alltid var likevel overveldende. Sånn gikk jeg gjennom dagene i lang tid, la merke til alle øyeblikkene som ble borte, det var som om de ble revet ut av kroppen min. Jeg fortalte om det til mor. – Mor, sa jeg. – Nå er det borte. – Hva da? sa mor. – At jeg sa «mor» til deg, sa jeg. Og mor forstod hva jeg mente, selv om det ikke virket så spesielt når jeg sa det høyt. – Alt skal bli borte, sa jeg, og mor forstod det også. – Du har et lyst hode, du, sa mor. – Vi skal også bli borte, sa jeg. – Ja, sa mor. – Men enn så lenge er vi her.

Siden den gangen er det som om livet har bestått av en lang rekke slike øyeblikk, det er som om disse øyeblikkene er grunnstoffet livet mitt er laget av.

Den hundrede gangen kan for eksempel ha vært da jeg en sensommerkveld bestemte meg for å ro båten vår over vannet ved hytta. Jeg dyttet den lille trebåten ut på innsjøen, hørte den skrape mot bunnen, kjente hvordan buksebeina ble gjennomtrukket av vann. Jeg hoppet oppi, grep tak i årene. Lillebroren min kom løpende etter meg, ville ikke at jeg skulle dra fra ham, han klarte å kaste seg over rekka mens båten skled utover. Jeg var et større barn den gangen, en ungdom på vei til å bli voksen, kroppen var sterk, og jeg satt med ryggen mot retninga som båten beveget seg i. Hendene mine holdt et solid grep om årene, jeg rodde med kraftige tak utover, og det kjentes som om jeg kunne klare alt. Langt der inne så jeg hytta vår bli til en liten firkant, og månen lyste hvitt mellom de høye furutrærne. Jeg hørte vannet som dunket i båtsidene, mot bunnen av

båten, jeg så månen som lyste, lillebroren min som hang over ripa med hånda ned i vannet. Og igjen kom erkjennelsen til meg. Alt dette skal bli borte.

Den fjortenhundrede gangen kan ha vært da det første og eneste barnet mitt ble født. Jeg satt med den nyfødte dattera mi i armene, og så på de mørke øynene hennes. Jeg syntes liksom hun hadde øynene til en blind person, samtidig som det så ut som om hun allerede hadde sett alt, visste alt. Jeg så på den lille rynken i panna hennes, hun hadde allerede en rynke mellom øyebrynene, jeg visste ikke at et spedbarn kunne se så bekymret ut.

Hodet hennes, fullt av dun, mykt på toppen, fikk plass i den ene håndflaten min, og jeg ble sittende og se på den store hånda som omsluttet det lille hodet. Jeg så på fingrene med hard og trælete hud som rørte ved de myke kinnene til dattera mi; jeg la ansiktet mot hennes, trakk inn lukten. Jeg forestilte meg kjærlighetssorger og gleder hun skulle gå gjennom, fotgjengerfelt og verdenshav hun skulle krysse, det var så overveldende. Og jeg tenkte på at jeg skulle få dette, et barn, som jeg elsket høyere enn noe annet. Kona mi var så uendelig lykkelig, mens jeg også kjente på en stor tristhet.

Disse øyeblikkene kunne komme helt ut av det blå, når jeg var opptatt av andre og tilsynelatende ubetydelige ting, som da jeg så tung snø falle fra trærne, da jeg kjente dattera mi sin hånd smyge seg inn i min ved lyden av en bjefende hund, da jeg så den samme hånda gripe om en humle, hørte barnegråten som fulgte. En følelse kunne endre seg inni meg uten grunn, som ved synet av restene av et forlatt bål i skogen, hvordan røyken gjorde himmelen

over bølgete og uklar; det var hele tiden som om jeg mistet noe jeg ikke visste at jeg hadde.

Midt i livet kom døden og tok mål av meg; jeg merket hvordan kroppen så vidt begynte å bli svakere, skjørere og det ble tankene også. Dattera mi hadde for lengst krabbet ned fra fanget og løp framover, mens mitt eget liv liksom stanset opp. For første gang hadde jeg tid til å snu meg, vende blikket bakover, og jeg ble forbløffet over alle disse menneskene som hadde vært her før meg, oldeforeldre, tippoldeforeldre, tipp tipp tipp, og jeg forstod hvor tett de hang sammen med oss som kommer etter. Jeg fant ut hvor forfedrene mine var født, og hvor de var døpt og begravet, jeg lette i kirkebøker og så på fotografier. Menneskene som hadde levd i mørket bak meg, rykket liksom fram i lyset, stod opp fra gravene, trådte fram for meg med personlighetene, klærne sine, kroppene, håret. Med ett kunne jeg høre en svak hvissing, mumling, om katastrofer og sorger, gleder og forventninger, som jeg forstod kunne likne katastrofer og sorger, gleder og forventninger i eget liv. Alle disse skyggene løp rundt meg som bortkomne barn i en stor skog, og jeg ropte etter dem: Her! Hit! Kom til meg!

Så kom dagen da jeg mistet mora mi, la oss si at øyeblikket da jeg fant henne livløs på sofaen var den hundredetusende gangen jeg forstod med hele meg at døden bor i oss, alltid, hele livet. Og likevel var jeg ikke vant til denne tanken, likevel kjente jeg det som om hjertet ble røsket ut av kroppen min, likevel ble jeg sjokkert. Noe i meg må ha tenkt at jeg skulle få ha mora mi for alltid. Jeg gikk rett inn i leiligheten hennes slik jeg pleide, så henne ligge der i sofaen foran tv-en, med et pledd brettet over de tynne knærne, de stakk opp som to små

fjell. Først sa jeg til meg selv at hun bare sov, men så ser jo ikke døde mennesker ut som de sover, de ser ut som de er døde. Det kjentes som om lungene mine ble tømt for luft, alle følelsene lå utenpå huden som vannet etter et kaldt bad, mens jeg liksom forsøkte å varme hendene hennes i mine. I ni måneder hadde vi delt alt, blodet mitt hadde strømmet gjennom hennes og omvendt. Da jeg ble født var kroppen hennes en portal jeg måtte ut av for å komme til verden, og da hun døde var det som om kroppen min var en portal hun ble revet gjennom for å få forlate jorda.

Øyeblikkene vi hadde delt rant gjennom tankene mine som nedover en elv. Som da hun vasket meg bak ørene foran speilet om morgenen, så opp og så seg selv, liksom forundret. Som da hun fant sjokolade hun hadde gjemt i kåpelommene, før hun ga dem til meg når ingen så det. Som da hun skjente på meg for å slikke meg på fingrene ved frokostbordet, dingle med beina, gå for tynnkledd ut i vårnatta, selv etter at jeg var blitt voksen gjorde hun det. Å, så lykkelig jeg skulle vært om hun fremdeles kunne skjenne på meg!

Nå befinner jeg meg selv helt på tampen av livet. De fleste gamle rundt meg sitter med myke kroppar sunket sammen i store stoler, munnene er også så myke at tungene liksom faller ut av dem, og de dupper framover med de tunge hodene sine. Dette gjelder meg også. Kona mi er derimot rank og overraskende sterk og hard; hun ser mer ut som et gammelt, solid spett, eller et slags slagvåpen, enn et menneske, og tunga hennes er også spiss og hard. Hun raser rundt i korridorene, er så sint, og jeg tror det er fordi hun ikke har hatt alle disse øyeblikkene som livet mitt har bestått av, hun har ikke

grublet over at hun skal miste alt hun elsker, det er som om hun først virkelig har forstått det nå, som i et hugg. Dette gjør henne rasende, og foreløpig er det som om selv døden ikke tør å nærme seg henne. Men den vil jo komme til slutt, og det som plager henne aller mest er at hun ikke skal dø av en langvarig og urettferdig sykdom som hun har kjempet tappert mot, eller i en ulykke, liksom skjebnebestemt; hun skjønner at hun skal dø uten en påviselig grunn, bare fordi hun er et menneske som har levd så og så lenge, og det synes hun er vanskelig å akseptere.

Jeg har for lengst vent meg til tanken på døden, på prisen vi betaler for livet. Det jeg synes er vanskelig å forstå er at jeg er det samme mennesket nå som da jeg som barn kostet bladene vekk fra gulvet, som da jeg som ungdom satt i robåten en sommernatt, som da jeg som voksen kjente dattera mi sin lille hånd i min. Det er rart at det er de samme hendene jeg ser ned på nå, gamle og rynkete, forvridde, de ser ut som om de har vokst inn i hverandre som to trær. Men så kommer dattera mi på besøk og triller meg ut på balkongen, og det er som om alt gynger, jeg kjenner vinden rundt ankene, rundt nakken, jeg ser på himmelen og skyene og trærne, alt ser ut som om det er malt på samme flate. Og med ett husker jeg hvordan jeg brukte å sitte på mors skuldre som liten, hvordan alt gynget, og jeg husker vinden som rusket meg i håret. Da er det som om det virkelig finnes to øyeblikk i livet hvor jeg har vært og fremdeles er det samme mennesket; og det er som om alle øyeblikkene livet mitt har bestått av på et vis henger sammen.

FEMTI

AV TORMOD HAUGLAND

Det med alder har i grunnen aldri interessert meg, so det å skulla fylla femti fekk meg tidleg til å tenkja at det var best å ikkje feira det.

Eg visste at spørsmålet om å feira det kom til å koma, so eg tenkte at det var best å ha avgjort saka på førehand.

I gutedagane var det å fylla dag likso so svære greier, men eg lærte fort at det kunne løna seg å ikkje leggja for mykje vekt på det.

Eg har sjølv to gutar, Lars og Lukas, og eg har prøvd å læra dei litt om det å leva livet inni seg, utan å overdriva.

Eg lærte dei tidleg at bursdagar kjendest best når ein ikkje gjorde dei til noko stor sak.

Men so spurde Lukas meg ein sundag for nokre veker sidan kvar eg skulle feira dagen min, og då svara eg at eg ikkje hadde tenkt å feira han.

Skal du ikkje feira din eigen femtiårsdag? spurde han då.

Det vart ein liten diskusjon på kjøkenet mellom han og Lars, og Laura, kona mi, dei meinte at eg måtte respektera at dei kanskje ville feira den store dagen min.

Då sa eg at me kanskje kunne gå ut på ein restaurant for å eta ein god middag, men ikkje noko meir enn det.

So sa eg noko som ikkje fall i god jord, at det fanst nok av saker i verda ein kunne retta merksemda mot, før ein retta ho mot sin eigen bursdag.

Den utsegna meinte dei var usakleg.

Eg bad om orsaking, men sa at eg hadde problem med å sjå føre meg eit stort bursdagsselskap.

Laura prøvde å få meg på glid ved å seia at det kunne vera eit høve til å samla dei menneska eg sette aller mest pris på.

Ville ikkje det vera hyggjeleg? spurde ho.

Eg spurde kven ho såg føre seg skulle vera gjestar i eit slikt selskap, og so tok ho til å skriva ned namn på ei blokk, namna på folk eg hadde gått i skule med, som eg var ven med for mange år attende, og tidlegare og noverande kollegaer, og slektningar, og då sa eg stopp.

Eg sa eg ikkje orka å tenkja på det å ha foreldra mine til stades.

Kvifor ikkje det? spurde Lars.

Laura sa at det kunne vera hyggjeleg om me inviterte dei, at då var det eg som hadde region og kunne gjera det på min måte.

Eg sa at min måte var heller å gå på restaurant med mine næraste.

Lukas spurde kva som låg bak det at eg hadde so lite å gjera med foreldra mine.

Eg gjekk bort til springen og lét det kalde vatnet renna ei stund, før eg fylte glaset.

Eg drakk litt vatn og sa det kunne godt henda at det berre var meg det var noko i vegen med, for eg hadde aldri hatt noko god oppleving av det å feira noko.

Kva meiner du med det? spurde Lukas.

Eg tolte ikkje å ha bursdagsselskap som gutunge, sa eg.

Eg sa eg gledde meg til å ha selskap på seksårsdagen, og under selskapet asa eg meg slik opp at eg åt blautkake med berre nevane.

Laura lo litt og sa ho hadde høyrte den historia.

Lars og Lukas var alvorlege.

Eg sa at alle dei andre borna rundt bordet stilna, og såg på medan mor mi kom inn i stova og drog meg etter øyra ut på badet.

Eg hadde grisa til bordet, stolen og andletet, og hendene og kleda var so fulle av blautkakekrem at eg ikkje fekk lov til å røra

noko før ho hadde dusja meg.

Det var ikkje noko kjekt, sa eg og såg på gutane mine.

Lars og Lukas var framleis heilt alvorlege. Eg sa at mor mi hadde sagt at eg ikkje fekk ha fleire bursdagsselskap.

Fekk du ikkje ha bursdagsselskap etter det? spurde Lukas.

Eg sa at mor mi hadde sagt året etter at eg kunne få ha bursdagsselskap om eg ville, men at eg då hadde sagt at eg ikkje ville ha noko bursdagsselskap.

Lars sa at han kunne ikkje heilt skjøna kva dette hadde med foreldra mine å gjera.

Eg sa det ikkje var so lett å gjera greie for. Eg trur aldri eg hadde noko bursdagsselskap heime, sa Lukas.

Det var fordi du hadde bursdag om sommaren når alle var på ferie, sa Lars.

Lars sa at han aldri hadde brydd seg om det med bursdagsselskap, at han aldri hadde likt å vera i bursdagsselskap då han var liten.

Men det er noko anna å fylla femti, sa Lukas, for då har ein eit liv å sjå attende på.

Eg sa at det var det som var mitt problem, at eg ikkje likte å sjå meg attende.

Me hadde altso ein diskusjon om det med feiring på kjøkenet.

Og til slutt skjøna dei at det kanskje var like godt å ikkje laga noko selskap.

Men ei veke etter denne samtalen kom meldinga om at far sin sjukdom hadde gjort han verre, og at han var innlagt på sjukehuset.

Me drog dit alle fire, sat på eit venterom saman med mor.

Ho var utan store voner, sa ho berre ville ha far med seg heimatt so snart som mogleg.

Ho ville han skulle døye heime, i si eiga seng.

Det vart ikkje sagt stort, mor sat og plukka på eit strikkearbeid som ho hadde i fanget, men utan å strikka, det var som ho berre held seg fast i det.

Laura tok til å snakka om noko heilt anna, sa at eg fylte femti om eit par veker.

Mor likso vakna til og spurde om me skulle feira det.

Laura såg på meg og eg sa at me hadde snakka om det, men at me enno ikkje hadde teke noko avgjersle.

Lukas tok ordet, sa det var noko han ville seia.

Han reiste seg frå stolen og såg mot Laura og meg, sa at Venke, kjærasten, var gravid.

Kva er det du seier? sa eg.

Mor la handarbeidet frå seg med det same, reiste seg frå stolen og gjekk bort og la armene omkring Lukas og gratulerte han.

Heile andletet hennar tok likso til å skina, ho smilte medan tårene rann sakte nedover kinnet.

Og no reiste alle seg, og Laura spurde kva Venke tenkte om det.

Lukas sa at dei hadde snakka om at dei ville ha det.

Lars klemte han, sidan klemte Laura han og so eg.

Alle gratulerte han.

So sa mor at dette måtte me feira.

I dag er det ei veke til eg fyller femti og far kom heim i går, og planen er at han skal leva i minst ei veke til og at me skal markera dagen saman med Venke i foreldra mine sitt hus neste helg.

MEDVIRKENDE

Amy van den Hooven (1992)

Amy van den Hooven er en tverrfaglig designer og doktorgradsstipendiat ved Universitetet i Bergen, som arbeider i skjæringspunktet mellom helse, omsorg og design. Med bakgrunn i miljødesign fra University of British Columbia og en mastergrad i design fra UiB, fokuserer hun på samarbeidsverktøy som fremmer velvære.

Ann-Kristin Kristoffersen (1974)

Ann-Kristin jobber som næringspolitisk rådgiver i Bergen Næringsråd, med særlig fokus på kompetanse, mangfold og inkludering. Hun har flere års erfaring fra NHO, i tillegg til bakgrunn fra både fiskerinæring, olje og gass.

Are Saastad (1959)

Are Saastad er daglig leder i Reform - ressursenter for menn, der han har jobbet siden 2012. Are har bakgrunn som psykiatrisk hjelpepleier og faglig tillitsvalgt i helsevesenet og har gitt ut flere bøker. Are satt i det regjeringsoppnevnte Mannsutvalget, og han er særlig opptatt av menns fysiske, psykiske og seksuelle helse, mannlig utenforskap og ensomhet.

Arill Riise (1958)

Arill Riise er journalist og nyhetsanker i TV 2, der han har jobbet siden 2006. Tidligere jobbet han i NRK og som informasjonsleder i Fiskebåteredernes Forbund. Riise er en markant nynorskbruker og har mottatt flere språkpriser, blant annet «Årets nynorskbruker» og Kringkastingsprisen. Han har også skrevet boka Der ingen var einsam (2024), om ei dramatisk ulykke i barndommen.

August Selnes (1959)

August Selnes er en talentfull musiker og låtskriver fra Bergen, kjent for sin unike tilnærming til den norske sangtradisjonen. Med gitar, munnsspill og en forkjærlighet for låtskrivere som Ole Paus, Bob Dylan og Alf Prøysen, utforsker han tidløse temaer med et friskt lydbilde.

Ben Yu (1981)

Ben Wenhou Yu er en norsk-kinesisk arkitekt, litterær oversetter og kurator. Han er grunnlegger og direktør for Northing – Senter for østasiatisk kunst og kultur i Norge. I tillegg til sitt morsmål, mandarin, behersker han engelsk, norsk, japansk og italiensk. Han er medlem av Norsk kuratorforening og har sittet i styret for Norwegian Crafts siden 2022.

Birger Emanuelsen (1982)

Birger Emanuelsen er en prisbelønnet forfatter fra Tromøya utenfor Arendal. Han debuterte i 2012 med romanen For riket er ditt. Siden har han gitt ut en rekke romaner, samt essays, fortellinger og sakprosa. Han har bakgrunn som rådgiver i Leger Uten Grenser, journalist i rikspresen, forlagsredaktør samt tale-skriver for regjeringen. Han har også lang erfaring som lærer i videregående skole.

Bjart Nygaard (1948)

Bjart Nygaard er styreleder for GC Rieber Fondene, og har tidligere vært direktør i GC Rieber Eiendom og GC Rieber Shipping. Nygaard er også styreleder i flere selskaper, inkludert Fløibanen AS og Bergen School of Architecture. Han har vært involvert i flere innovative boligprosjekter i Bergen. Nygaard har også bidratt til utviklingen av flere prosjekter som fokuserer på innovasjon og bærekraftig byutvikling.

Bjørn Erik Thon (1964)

Bjørn Erik Thon er likestillings- og diskriminerings-ombud. Han har tidligere jobbet som seksjonssjef i Forbrukerrådet, advokatfullmektig og dommarfullmektig, og var politisk rådgiver for Odd Einar Dørum i Justisdepartementet fra 1999-2000. Thon er den første mannen til å bli utnevnt som likestillings- og diskrimineringsombud, og kom fra stillingen som direktør for Datatilsynet.

Camilla Liby Clausen (1974)

Camilla Liby Clausen er seniorrådgiver i avdeling for kunst og kulturutvikling i Bergen kommune. Hun har bakgrunn fra medie- og filmbransjen, inkludert mange års erfaring som journalist, produsent, produksjonsleder og programskaper fra NRK Radio, NRK Drama, og som frilanser.

Charlotte Spurkeland (1987)

Charlotte Spurkeland er byråd for barnevern, sosiale tjenester og mangfold i Bergen kommune. Spurkeland har vært bystyremedlem i Bergen siden 2011, og har arbeidserfaring fra blant annet Høyre og fra Kultur Vest. Hun har sin utdanning fra UiB innen jus og sammenlignende politikk.

Christian Pagh (1975)

Christian Pagh er bystrateg, kulturanalytiker og tidligere direktør og sjefskurator for Oslo Arkitekttriennale (2021–2024). Med over 20 års erfaring har han ledet internasjonal forskning og utstillinger om nabolag og sosial bærekraft. Som grunnlegger av UiWE og Urgent Agency har han rådgitt byer og institusjoner over hele Europa innen stedsutvikling og strategisk planlegging.

Christopher Haatuft (1980)

Christopher Haatuft er kokk og restauranteier fra Bergen, kjent som en av pionerene innen ny-nordisk sjømat. Han står bak den anerkjente restauranten Lysverket, som har fått internasjonal oppmerksomhet for sin kreative bruk av lokale råvarer fra Vestlandet. Haatuft har bakgrunn fra både Noma i København og Per Se i New York, og kombinerer høy kulinarisk presisjon med en leken tilnærming til mat.

Constance Holm (1989)

Constance Holm er advokat og partner i Advokatfirmaet Lund & Co, og nestleder i Advokatforeningens menneskerettighetsutvalg. Holm jobber blant annet med urfolksrett og diskrimineringsrett, og har ansvar for eldres menneskerettigheter i Advokatforeningen. Hun har også vært leder for Gamle Oslo og Tøyen frivilligsentraler siden 2019.

Eamon O’Kane (1974)

Eamon O’Kane er en kunstner og professor som utforsker modernismens arv gjennom maleri, skulptur og immersive installasjoner. Med utdanning fra Dublin, Belfast og Parsons School of Design, kombinerer hans pedagogiske tradisjoner med kunstneriske strømninger. O’Kanes prisvinnende installasjoner er vist internasjonalt, og hans verk finnes i viktige offentlige samlinger i Europa og Nord-Amerika.

Egil Jørgen Eikanger (1933)

Kontreadmiral Egil Jørgen Eikanger er pensjonert sjøoffiser, som har hatt en lang og betydelig karriere i Forsvaret. Han har hatt flere lederroller, både i etterretning og som ansvarlig for operasjoner i det norske sjøforsvaret. Eikanger er også en viktig bidragsyter til bevaringen av maritim krigshistorie, spesielt gjennom sitt arbeid med krigsseilernes minnesmerker. I 2006 ble han tildelt Kongens fortjenstmedalje i gull i 2006.

Eirik Fluge (1971)

Eirik Fluge er kultur- og samfunnskontakt ved Verdigehetsenteret, hvor han jobber med å styrke verdigheten i eldreomsorgen gjennom kultur og formidling. Han har en allsidig bakgrunn som sanger, journalist og foredragsholder, og har lang erfaring med kommunikasjon og kulturarbeid.

Eivind Riise Hauge (1980)

Eivind Riise Hauge er forfatter og litteraturformidler. Han debuterte i 2010 med novellesamlingen Victor Tukmakovs siste vinter, og har siden markert seg som en allsidig forfatter med utgivelser i en rekke sjangre: romaner, novellesamlinger, dramatikk og sakprosa. Eivind Riise Hauge bor og arbeider i Bergen.

Eli Okkenhaug (1965)

Eli Okkenhaug er utdannet kunsthistoriker og etter 25 år som kurator for samtidskunst ved Kode gikk hun i 2024 over i en nyopprettet stilling som kurator for Livsløpsprogrammet ved Kode. Livsløpsprogrammet utforsker og utfordrer de fortellingene og tabuene som omgir overgangene i menneskers liv. Målet er å formidle kunst til mennesker på ulike steder i livsløpet og øke generasjonsdialogen om kunst.

Elida Mosquera (1982)

Elida Mosquera er en spansk arkitekt og daglig leder i LOCAL i Bergen. Hun har over 18 års erfaring med å lede komplekse arkitektur- og transformasjonsprosjekter i Europa. Arbeidet hennes kombinerer konseptuell tenkning med teknisk presisjon, med særlig fokus på bærekraft, gjenbruk og inkluderende design.

Elisabeth Ng Langdal (1966)

Elisabeth Ng Langdal er samfunnsgeograf utdannet ved Universitetet i Oslo. Siden 2008 har hun vært daglig leder i Mental Health and Human Rights Info (MHHRI), hvor hun administrerer organisasjonen og drifter en ressursdatabase om sammenhengen mellom menneskerettighetsbrudd og psykisk helse. Hun er medforfatter av tre håndbøker for helsepersonell og hjelpere.

Elisabeth Vannebo (1966)

Elisabeth Vannebo er musiker og komponist med tuba som hovedinstrument. Hun bor i Bergen og har bred erfaring som frilansmusiker, teatermusiker og studio-musiker, og spiller fast i ensembler som Duonova, Messingkvintetten Bris og Tupper med tuba. Hun er deltidssansatt i Bergen Kulturskole og har engasjement ved både Ole Bull Akademiet og Griegakademiet.

Emil Perron (1990)

Emil Perron er doktorgradsstipendiat i fransk ved Universitetet i Bergen og forsker på den franske filosofen Michel de Montaigne (1533-1592). Emil er også videreutdannet i filosofisk praksis og virker som filosof ved å arrangere og lede filosofiske dialoger i én-til-én-samtaler eller gruppesamtaler gjennom sitt enkeltpersonforetak. Emil arrangerer og leder også filosofiske vandringer, filosofikaféer og filosofipub.

Eva Axelsen (1940)

Psykologen Eva Axelsen har arbeidet med psykiske problemer og psykoterapi både i undervisning, forskning og behandling. Har publisert en rekke artikler og bøker om dette emnet. Hun var ansatt som førsteamanuensis ved Psykologisk institutt på Universitetet i Oslo til hun gikk av med pensjon. Nå arbeider hun med aldring og identitet.

Filip Kremner (2001)

Filip Kremner er skuespiller og scenekunstner fra Bergen. Han er nylig utdannet ved Kunsthøgskolen i Oslo, der han har deltatt i en rekke teaterprosjekter og konserter. Nylig var han aktuell i Den Stundesløse på DNS. Filip er kjent for sitt allsidige uttrykk og engasjement i både skuespill, sang og poesi.

Gabriel Fiflet (1958)

Gabriel Fiflet er musiker og komponist, kjent for sitt mesterlige trekspillspill og grenseløse tilnærming til folkemusikk. Han har samarbeidet med en rekke kjente artister og ledet folkemusikkklubben Columbi Egg i Bergen. Fiflet har skrevet flere bestillingsverk og er primus motor i flere konstellasjoner som Gabriels Novgorod og den virtuose duoen Fiflet/Hamre.

Geir Selbæk (1963)

Geir Selbæk er lege og psykiater, utdannet ved Universitetet i Oslo. Han er forskningssjef ved Nasjonalt senter for aldring og helse og professor i geriatri ved Universitetet i Oslo. Han forsker på områdene aldring og eldrehelse, med særlig fokus på demens. Han er medlem av Lancet Commission on Dementia Prevention, Intervention and Care. I 2018 fikk han Nasjonalforeningen for folkehelsen sin demensforskningspris.

Hartvig Munthe-Kaas (1954)

Hartvig Munthe-Kaas er en samfunnsengasjert bidragsyter til frivillighet her i Bergen. I tillegg til å være leder av lokallaget til Framtiden i våre hender bidrar han aktivt i lokalpolitikken for Høyre. Med utdannelse som ingeniør og siviløkonom har han hatt et solid fundament for sinyrkeskarriere innen kommunikasjonsfaget. Hartvig deltok aktivt under Generasjonskafeen som ble gjennomført under klimafestivalen Varmere Våtere Villere nå i mars.

Herborg Kråkevik (1973)

Herborg Kråkevik fra Jondal er en folkekjær sanger, skuespiller og forfatter. Hun fikk sitt gjennombrudd i musikalen *My Fair Lady* i 1996. Kråkevik er særlig kjent for albumet *Kråkeviks songbok*, som vant Spellemannprisen. Hun har laget flere soloforestillinger, og siden 2015 har hun vært redaktør for det populære juleheftet *Juleroser*. Hun er særlig kjent for sine tolkninger av sanger og viser fra den norske sangskatten.

Hilde Kleppestø (1973)

Hilde Kleppestø er utdannet medievider og journalist og opptatt av historiefortelling. Hun er kommunikasjonsansvarlig for Verdighetssenteret i Bergen som jobber for å øke kompetansen innen eldreomsorgen og løfte de eldre sin stemme i samfunnet.

Håkon Matti Skrede (1975)

Håkon Matti Skrede er sanger og fiolinist fra Griegakademiet i Bergen. Han er fast kormester for Collegium Musicum kor, Bergen Filharmoniske Kor og Bergen Nasjonale Opera. Hans arbeid med byens kor har gitt han både Grammy-nominasjon, Bergen kommunes kulturpris, Gramophone Classical Music Awards og Spellemannpris.

Ingeborg Morken (1978)

Ingeborg Morken er direktør for menneske og kultur i Tide Buss AS, og utdannet siviløkonom fra Norges Handelshøyskole med tilleggskompetanse innen jus. Hun har mottatt utmerkelsen Vinner Årets unge leder 2015, og var blant Topp 10 Vestlandets ledertalenter i E24s kåring i 2012.

Jérôme Picard (1985)

Jérôme Picard er førsteamanuensis ved designfakultetet ved Universitetet i Bergen og partner i arkitektkontoret LOCAL med base i Bergen. Arbeidet hans fokuserer på stedsutvikling, transformasjon og boliginnovasjon, ofte i skjæringspunktet mellom forskning og praksis.

Jinhua Liu (1953)

Jinhua Liu var elektroingeniør i Beijing før han kom til Norge som politisk flyktning tidlig på 2000-tallet. Han drev restauranten Mongolian Barbecue Restaurant i Bergen sentrum i mange år, og pensjonerte seg i 2013. I 2022 ble han kåret til Bergens beste hverdags-helt av Bergens Tidende for sitt mangeårige arbeid – på eget initiativ – med å rydde og vedlikeholde en lang sti i Bergen, som senere fikk navnet Jinhua-stien.

Joachim Holter (1976)

Joachim Holter er en norsk forsker og administrerende direktør i medtech-selskapet Lifecare AS, som er basert i Bergen. Med over 20 års erfaring innen medisinsk forskning leder han utviklingen av Sencell, en innovativ glukosesensor for diabetikere. Under hans ledelse har Lifecare inngått samarbeid med Goethe University i Frankfurt for å finansiere doktorgradstillinger og styrke forskningskompetansen

Jon Fjeldstad (1965)

Jon Fjeldstad er Seniorrådgiver i Senter for seniorpolitikk, med mål om å nå langt med budskapet om verdien av kompetanse og erfaring i arbeidslivet. Han har tidligere jobbet med å hjelpe folk som er utenfor arbeidslivet å komme tilbake, enten de har vært utbrente eller trengt annen tilrettelegging. Han er utdannet siviløkonom, og har jobbet med salg, markedsføring, produksjon og ledelse.

Jon Magne Karlsen Mangerøy (1983)

Jon Magne Karlsen Mangerøy (gitar/bass) har vært frivillig i Kirkens Bymisjon i en årrekke og har med sitt engasjement bidratt sterkt til å bygge opp den musikalske Jam-en til det den er i dag. Han har hatt musikk som en hovedinteresse hele livet og er på jammen den tryggheten som ligger i bakgrunnen.

Jorunn Bakke Nydal (1970)

Jorunn Bakke Nydal er en erfaren musikkterapeut, kordirigent og musikkformidler med base i Florø. Hun er utdannet musikkterapeut og har over 20 års erfaring med musikkterapi og musikkbasert miljøbehandling. I sitt arbeid kombinerer hun musikkens helbredende kraft med et dypt engasjement for fellesskap og livskvalitet Som dirigent leder hun seniorkoret Sangglede, som ble etablert i 2009 og er tilknyttet Kinn kulturskule.

Kari Midtbø Kristiansen (1968)

Kari er utdannet sykepleier og lærer, med en master i helsefagvitenskap. Siden 2014 har hun vært daglig leder i Nasjonalt senter for aldring og helse. Under hennes ledelse har organisasjonen utvidet sitt faglige spekter til å inkludere forebygging og folkehelse, og har inngått strategiske samarbeid, blant annet med POLYFON, for å fremme musikk som helseressurs for eldre.

Katarina Lindblad (1961)

Katarina Lindblad er førsteamanuensis i musikkvitenskap med fokus på musikk og helse ved NTNU Trondheim. Katarina er utdannet musikkterapeut med en PhD i musikkvitenskap. Hun har arbeidet mange år med å utdanne pleiepersonell i musikk og demens, og har vært musikkterapeut i palliativ pleie for voksne. Tidligere arbeidet hun 30 år som musikkjournalist og presentatør av klassisk musikk på Sveriges Radio. Hun er også en aktiv konsertsanger.

Kim Evensen (1992)

Kim Evensen er en internasjonal kommunikator, forfatter og grunnlegger av organisasjonen Brothers. Brothers er en ideell organisasjon dedikert til å styrke menns vennskap. Evensen har jobbet med tematikken i åtte år, skrevet to bøker, og er en anerkjent foredragsholder. Han formidler med faglig tyngde, og vet hvordan han kan engasjere andre på en måte som både utfordrer og gir nye perspektiver.

Kjersti Ericsson (1944)

Kjersti Ericsson er utdannet psykolog, pensjonert professor i kriminologi ved Universitetet i Oslo. Hun har skrevet en rekke fagbøker, bl. a. “Barnevern som samfunnsspeil” fra 1996 og “Samfunnets stebarn” fra 2008. I 2024 utga hun sakprosa boka “Gammel. Tanker om å aldres”. Ericsson har også utgitt mange diktsamlinger og romaner. Den siste romanen er “I begynnelsen var mødrene” fra 2024. Hun har vært politisk aktiv på venstresida, og er fortsatt engasjert.

Kjersti Fløttum (1953)

Kjersti Fløttum er professor emerita i fransk språkvitenskap ved Institutt for fremmedspråk, Universitetet i Bergen. Hennes forskningsinteresser dekker tekst- og sjangerteori, narrativ struktur, språklig polyfoni og diskursanalyse og hun har ledet flere internasjonale tverrfaglige prosjekter, publisert i flere internasjonale tidsskrift og er forfatter/medforfatter/redaktør av flere bøker.

Kristi Stedje (1982)

Kristi Stedje er musikkterapeut og forsker. Hun har et særlig engasjement for musikk, eldrehelelse og demens og har skrevet doktorgrad om musikkens påvirkning på relasjonen i par som lever med demens. For tiden er hun ansatt ved Norges Musikkhøgskole som forsker og prosjektleder for Demenskor Oslo i samarbeid med Oslo kommune.

Kristina Skogseth (1980)

Kristina Skogseth er lege og spesialist i psykiatri. Hun har fra 2007 arbeidet som lege i ulike delar av psykisk helsevern, frå barne- og ungdomspsykiatrien, allmennpsykiatri for voksne, akuttpsykiatri og psyko-sebehandling. Fra 2021 har hun arbeidet som overlege ved NKS Olaviken alderspsykiatriske sykehus.

Lars Petter Hagen (1975)

Lars Petter Hagen er direktør i Festspillene i Bergen. Han har siden 2003 jobbet som leder i det norske kulturlivet parallelt med en internasjonal karriere som komponist, kurator og mentor. Han har tidligere vært rådsleder i Kulturrådet og utviklingssjef i Oslo-Filharmonien.

Lasse Kolsrud (1959)

Lasse Kolsrud har vært ansatt som skuespiller ved Det Norske Teatret siden 1990, og har også medvirket i filmer og tv-serier. Kolsrud mottok Hedda-prisens debutantpris for dramatisering og regi av Bikubesong i 2000. Siden da har han jobbet som både som instruktør og skuespiller, og har hatt regi på flere forestillinger med tekst av Prode Grytten.

Lasse Økland (1995)

Lasse Økland er en ung lyrisk baryton fra Bergen. Stemmen hans har blitt beskrevet som rik og varm, samt veldig moden for hans alder. Han har både bachelor- og mastergrad under professor Elizabeth Norberg-Schulz i Stavanger. Lasse er en allsidig utøver som er like komfortabel på operascenen som på konsertscenen.

Lene Kristiansen (1976)

Lene Kristiansen er vernepleier og spesialrådgiver ved Nasjonalt senter for aldring og helse, hvor hun i hovedsak jobber med prosjekter knyttet til aldring hos personer som har utviklingshemming. Hun har en masterutdanning i organisasjon og ledelse samt i interdisiplinær helseforskning og er opptatt av at alle skal kunne påvirke eget liv, ha en synlig plass i samfunnet, og muligheter for å leve med så god helse som mulig også i eldre år.

Louise Engeseth (2000)

Louise Engeseth fra Volda er sopran med utdanning fra Griegakademiet i Bergen og Musikkhøgskolen i Oslo. Hun debuterte som solist i operaen *Kimen* i 2018 og har siden sunget roller som Susanna i *Le nozze di Figaro*. Engeseth har deltatt i mesterklasser med Lise Davidsen og er med i mentorprogrammet Operaakademiet 2023/24. I 2024 mottok hun Kappelborg Skagen talentpris og er aktiv som frilanssanger i Norge og Danmark.

Marianne Juvik Sæbø (1966)

Marianne Juvik Sæbø er sanger og musiker med bakgrunn fra Griegakademiet og Royal Academy of Music i London. Hun har et bredt repertoar som spenner fra klassisk musikk til salmer, jazz og viser. Sæbø har gitt ut fem soloalbum og vært solist med flere kor og orkestre. Hun driver også Musikalhuset på Askøy og har undervist ved Kongshaug Musikkgymsnas.

Mathias Fisher (1993)

Mathias Fischer er leder i tankesmien Initiativ Vest. Gjennom flere år har han vært en vestlandsk samfunnsdebattant, både i Bergens Tidende, TV 2 og som politiker. Nå jobber han med å styrke Vestlandet som motmakt mot den stadige sentraliseringen retning Oslo.

Mørk (1987)

MØRK har vært en del av technoscenen i Norge i over ti år, med forkjærlighet for den hardere siden av sjangeren – fra klubber og festivaler til skogsraives. Hun har spilt flere ganger på HÖR i Berlin, og er fast DJ hos Foundation by Krill i Bergen samt klubbkonseptene Femmes Fatales og Portal i Oslo. I tillegg er hun technokurator for Klubblisten.

Nicholas Carr (1955)

Nicholas Carr er spesialist i klinisk samfunnspsykologi og har jobbet på Haukeland universitetssykehus siden 1996. Han har spesialisert seg på arbeid med selvmordsproblematikk og selvmordsforebygging, og hvordan man kan hjelpe unge mennesker å komme tilbake til hverdagen etter et selvmordforsøk. Han er opptatt av sosiale og kulturelle risikofaktorer for selvmord, spesielt blant gutter og unge menn.

Nora Sveaass (1949)

Nora Sveaass er professor emeritus ved Psykologisk Institutt, Universitetet i Oslo. Hun har arbeidet med flyktninger i mange år, både i behandling, forskning og undervisning. Hun har særlig fokusert på tortur, rehabilitering, menneskerettigheter og psykisk helse. Sveaass var medlem av NPFs menneskerettighetsutvalg fra 1998 – 2020, etablerte Mental Health and Human Rights Info, var medlem av FN's torturkomitee og av FN's underkomitee for forebygging av tortur i to perioder.

Oddbjørn Hesjevold (1950)

Oddbjørn Hesjevoll kommer fra en gård i Jostedal i Luster. Etter teaterskolen jobbet han 20 år på Oslo Nye Teater, 2 år på Telemark Teater og 18 år på Den Nationale Scene. Han har også vært med på Olavspelet over flere år. Oddbjørn har bak seg flere TV- og filmproduksjoner, blant annet i Gunnar Staalensens Maskefjes og som konstabel Blom i Olsenbandens siste bedrifter.

Ole Jacob Madsen (1978)

Ole Jacob Madsen er utdannet psykolog og filosof og jobber som professor i kultur- og samfunnspsykologi ved Universitetet i Oslo. Han forsker på psykologiske problem og fenomen i lys av samtidens idealer og krav. Han gav nylig ut boken “Helsestasjonismen og andre essays” (2024).

Paul Smines (1967)

Paul Smines har over 30 års erfaring fra krevende operasjoner og arbeid med mennesker i krise. Han har tjenestegjort som sanitetsmann i Sør-Libanon, Kroatia, Makedonia og Bosnia. I det sivile har han jobbet i ambulansetjenesten og senere som rådgiver innen krisehåndtering. Han har nylig vært stasjonert i Kyiv, Ukraina, der han har vært med på å bygge opp et psykisk helsetilbud for mennesker som er rammet av krigen.

Reidar Digranes (1999)

Reidar Digranes er jurist og politiker tilknyttet Senterpartiet. Han ble byråd for næring, kultur og idrett i Bergen kommune i oktober 2023. I denne rollen har han ansvar for områder som næring, kultur, idrett og frivillighet. Digranes har vært leder for Bergen Senterparti og Senterungdommen i Bergen. Han er utdannet jurist fra Universitetet i Bergen.

Reidar Hjermann (1969)

Reidar Hjermann er psykolog og spesialist i barne- og ungdomspsykologi. Han leder Menneskerettighetsutvalget i norsk Psykologforening, og har bakgrunn som barneombud, fengselspsykolog, psykolog i Psykisk Helsevern for barn, og internasjonal konsulent for FN og Europarådet. Han er opptatt av at eldre personers menneskerettigheter har en tendens til å komme i skyggen av rettigheter for andre grupper i samfunnet.

Richard Blanco (1984)

Richard Blanco er svensk med nederlandsk bakgrunn og har bodd lenge i Spania, noe som preger hans unike musikalske stil. Med over 20 år bak DJ-pulten deler han entusiastisk sin brede kunnskap om elektronisk musikk. I Bergen er han et kjent navn og fast DJ for blant annet Sista Låten, Klubb Frokost, Klubb Kjemi og FUKT.

Rita Småvik (1964)

Rita Småvik er rådgiver ved RVTS Midt med særlig fokus på forebygging av selvmord og selvskading, og har en bistilling ved Vivat selvmordsforebygging. I tillegg sitter hun som varamedlem i sentralstyret i LEVE. Med bakgrunn som psykiatrisk sykepleier og master i med helsevitenskap praktiserer hun også som veileder, kognitiv terapeut, sorgterapeut og medisinsk yogaterapeut.

Sebastian von Hofacker (1964)

Sebastian von Hofacker er lege med lang fartstid innen tverrfaglig palliativ medisin. Han har erfaring med omsorg for gamle og alvorlig syke mennesker fra hjemmeomsorg, sykehjem og sykehus. Han er sertifisert fasilitator i VITAL TALK, en metodikk for å trene helsepersonell i kommunikasjon ved alvorlig sykdom, ved livets slutt og død. Sebastian er faglig leder ved Verdighetsenteret i Bergen.

Sigurd Melvær Øgaard (1978)

Domkantor Sigurd Melvær Øgaard har sin BA i kirke-musikk og orgelspill fra Griegakademiet, og MA og doktorgrad i korledelse fra Texas Tech University. Før han ble domkantor i Bergen arbeidet han som organist og kantor i flere kirker i Houston. Øgaard har også undervist i orgelimprovisasjon ved University of Houston og vært dirigent og akkompagnatør for en rekke kor, både i Norge og i USA.

Solgunn E Knardal (1973)

Solgunn E Knardal er musikkterapeut på NKS Olavi-ken Alderspsykiatriske Sykehus, og dirigent for Demenskor Vest. Hun har hatt kor med seg hele livet, som publikum, sanger, akkompagnatør og dirigent, både privat og i jobbsamheng. Hun trives med å bygge musikk sammen med korsangere og musikere, dele sanggleden - og se den gradvise optimismen frem mot mestring og velklang.

Tarjei Reksten-Laastad (1994)

Tarjei Reksten-Laastad er musikkterapeut i Kirkens Bymisjon, og leder musikalsk jam i Korskirken. Han er tilknyttet rusfaglig team, men jobber på tvers av tiltak. I tillegg til å jobbe med mennesker med rusproblematikk jobber han også blant barn og unge i ulike settinger.

Tina KM Sinclair (1964)

Tina Kvammen Mjøs Sinclair er prosjektleder for Regional planstrategi i Vestland fylkeskommune. Med utdanning innen arkitektur og byplanlegging, har hun bred erfaring fra offentlig sektor, akademien og konsulentvirksomhet. Hun har særlig kompetanse innen strategisk planlegging, bærekraft, designinnovasjon og stedsutvikling, og arbeider for å utvikle planverktøy som kobler den grønne omstillingen til praktisk gjennomføring.

Thiago Hérick de Sá (1982)

Thiago Hérick de Sá er leder for Verdens helseorganisasjons globale nettverk for aldersvennlige byer og lokalsamfunn. Han har en doktortittel i folkehelse og bakgrunn som forsker i Brasil og Storbritannia, med flere publikasjoner i høyt rangerte tidsskrifter. Han begynte i WHO i 2017 med fokus på byutvikling, transport og helse. Siden 2022 har han ledet arbeidet med aldersvennlige lokalsamfunn i avdelingen for sosiale helseforskjeller.

Torbjørn Hope (2004)

Torbjørn Hope er aktiv i den humanitære organisasjonen JOY og er ungdomsleder for prosjektet Eldre og unge SAMMEN.

Torild Jacobsen (1954)

Torild Jacobsen er frivillig i Bergen Sanitetsforening. Torhild har en Ph.d. innen klinisk kommunikasjon ved Universitetet i Bergen, og har arbeidet i mange år som skuespiller på DNS.

Fotografer:

Årringer-portretter av Silje K Robinson og Martin Lundsvoll, Anna Helle-Valle av Eivind Senneseth, Are Saastad av Sturlason/Reform, Birger Emanuelson av Christopher Helberg, Charlotte Spurkeland av Andrew M.S. Butler, Christopher Haatuft av Francisco Munoz, Constance Holm av Ann Kristin Engbakken, Egil Jørgen Eikanger av Marie Skarpaas Karlsson, Eivind Riise Hauge av Eivind Senneseth, Elisabeth Ng Langdal av Monica Orjuela, Gabriel Fiflet av Thor Hauknes, Kjersti Ericsson av Pernille Marie Walvik, Håkon Kongsrud Skard av Psykologforeningen, Lars Petter Hagen av Thor Brødreskift, Marte Monstad av Nina Blågestad Merete Smith av Yina Chan, Ole Jacob Madsen av Tor Stenersen, Reidar Digranes av Nina Blågestad Ronja Trolie av Anneche Skaar BSF, Vibeke Flesland Havre av Fredrik Arff, Vilde Blomhoff Pedersen av Thomas Digervold og Wenche Halsen av Nina Rangøy.

Trygve Sæthre Stabrun (1969)

Trygve Sæthre Stabrun er Bymisjonsprest. Med Korskirken Åpen Kirke som utgangspunkt er målsetningen å skape et rom i byen der en kan møtes på tvers av sosialt og religiøst ståsted. Han startet musikalsk Jam som en del av arbeidet med å få mennesker til å møtes på tvers av sosial, religiøs og kulturell tilhørighet.

Unni Heltne (1959)

Unni Marie Gulla Heltne er spesialist i klinisk psykologi og leder ved Senter for krisepsykologi ved Universitetet i Bergen. Hun er en anerkjent forsker og formidler innen psykososial støtte i kriser og katastrofer. Hun har lang og variert erfaring i å følge opp mennesker i alle aldre etter store påkjenninger og kriser, både i Norge og internasjonalt.

Vibeke Flesland Havre (1974)

Vibeke Flesland Havre er utdannet teaterviter fra Universitetet i Bergen, og skuespiller fra Arts Educational Schools i London. Hun har jobbet med en rekke forskjellige teaterkompanier i utlandet, og vært skuespiller ved Den Nationale Scene i Bergen og ved Teateret Vårt i Molde, samt skuespiller, dramatiker og regissør ved Akershus Teater/ Unge Viken. Siden 2014 har hun vært kunstnerisk leder for Bergen Borger-scene, der hun har spesialisert seg på å lage medskapende forestillinger basert på levende liv.

Vidar Eldholm (1973)

Vidar Eldholm er pianist, organist og musikkpedagog med bakgrunn fra Griegakademiet. Han har hatt en omfattende karriere som utøver, dirigent og kapellmester, og medvirker årlig på over 150 konserter. Han er også kulturkoordinator i Korskirken i Bergen og hver julaften spiller han piano ved gudstjenesten i denne ærverdige kirken fra 1100-tallet.

Wenche Halsen (1957)

Wenche Halsen leder Senteret for et aldersvennlig Norge, et kompetansemiljø som jobber med demografiendringene og muligheter knyttet til de stadig flere friske eldre som lever lenger enn tidligere. Senteret er en seksjon i Helsedirektoratet, og skal bidra til at eldre blir sett på som ressurser og at samfunnet legger til rette for at aldrende skal kunne greie seg selv og bo trygt hjemme. Halsen er utdannet innen journalistikk, strategi og ledelse, og har arbeidet med kommunikasjon, PR og media hele sitt yrkesaktive liv.

EGIL TEISTKLUB

Egil Teistklub (79) så dagens lys på holmen Teistklub i stormfulle Hustadvika. Det var hit han og fetteren hadde tenkt seg etter en fuktig kveld på land, tidlig på sekstitallet. De tok prammen, det var i januar og det blåste kuling. – Vi skulle bare tenne lykta da båten plutselig fór rundt for oss. Jeg hadde på meg dress og en tung, tykk lammeullsfrakk. Det var de to tomme konjakkflaskene jeg hadde på innerlomma som redda meg. De fungerte som livbelte, forteller den sjøvante karen.

Les historien om Egil på aarringer.no

Foto: Martin Lundsvoll / aarringer.no

PROGRAM

AUDITORIET ALVER OLAV H. HAUGE BERGEN OFF. BIBLIOTEK KORS- KIRKEN ANDRE STEDER

07.00					FESTIVALKAFÉ I OLAV H HAUGE FRA KL 09.30 – 18.00			Morgenrave i KORSKIRKEN		Morgen-badstue og kaffe, BERGEN KAFFEBRENNERI / MØHLENPRIS
07.30										
08.00										
08.30										
09.00										
09.30	Offisiell åpning og åpningsforedrag									
10.00	Barndom og alderdom	Hvordan holde på håpet og hverdagsleden?	Ola - en helt vanlig, uvanlig fyr							
10.30										
11.00	Fra ord til handling - menneskerettigheter for eldre	Hvordan forebygge selvmord hos eldre menn								Generasjonssang TORG- ALLMENNINGEN
11.30										
12.00	Mindreverdighets- kompleks og stor- mannsgalskap - den vestnorske mannen	Hvordan hjelpe menn som lever med over- grepserfaringer?	Bergen - en aldrings- vennlig by?					Jam i KORSKIRKEN		
12.30										
13.00	Hvordan ble mannen det svake kjønn?	“Hun er for gammel til å ha noe å komme med”								
13.30										
14.00	Hvor ble det av gut- ta? Mens vennskap i voksen alder	Eldre menn og musikk som ressurs	Er framtiden i våre hender? Klimakampen i et aldringsperspektiv							
14.30										
15.00	Hva skjer når erfaring møter fremtid?	Hvordan dø hjemme?						Festkonsert i KORSKIRKEN		
15.30										
16.00	Endetid? Tenketank med emeriti	Hvordan stå i krise?								Om Munch og menn - Fortellerverkstad KODE til 20:30
16.30										
17.00	Årringer LIVE: kontreadmiral Egil Jørgen Eikanger	Omsorgssang						Festmiddag i KORSKIRKEN		Omsorgsfulle nabolag - hvordan kan kunst og design skape rom for omsorg, kontakt og tilhørighet? (EN) / BERGEN CAMPING / KONG OSCARS GATE 45
17.30										
18.00										
18.30										
19.00										
19.30										
20.00										
20.30										
21.00										
21.30										
22.00										

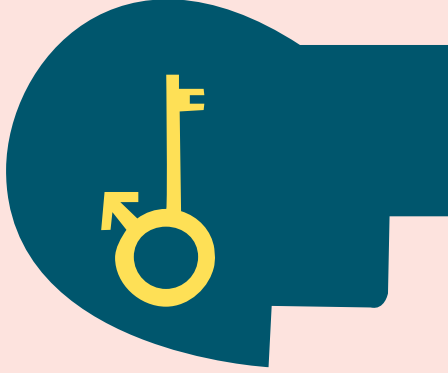
</

FESTIVALKAFFÉ I OLAV H HAUGE
FRA KL 09.30-18.00

Sammen i kunsten - mellom generasjoner

23. MAI 2025
I BERGEN

■ FEIRING ■ SAMTALE ■ MESTERKLASSE

Vev meg eit teppe, bodil,
Vev det av syner og draumar,
Vev det av vind ~
Slik at eg, som beduinen, kan
Breida det ut når eg bed,
Sveipa det um meg
Når eg søv,
Og kvar morgon ropa:
Bord duka er!
Vev det til
Ei kappe
I kulden,
Til eit segl
På min båt!
~ Ein dag skel eg
Setja meg på teppet
Og sigla burt på det
Til ei onnor verd.

OLAV H. HAUGE

